

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA

Mokslo, inovacijų ir technologijų
agentūrai

2017-12-11

Nr. 4-01-9663

Kopija:
Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministerijai

E. pristatymo informacinė sistema

DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOS

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT arba Specialiųjų tyrimų tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, atliko korupcijos rizikos analizę šiose Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (toliau – MITA) veiklos srityse:

1. MITA vykdoma ES fondų investicijų veiksmų programos projektų laimėtojų atranka;
2. MITA vykdoma ES fondų investicijų veiksmų programos projektų rezultatų stebėseną.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo pagrindas: 2017-05-29 rašte Nr. 4-01-3996 nurodytas sprendimas.

Korupcijos rizikos analizę atliko: STT Korupcijos prevencijos valdybos Korupcijos rizikos skyriaus vyresnysis specialistas Ruslanas Turskis.

Korupcijos rizikos analizė pradėta: 2017 m. birželio 26 d.

Korupcijos rizikos analizė baigta: 2017 m. lapkričio 15 d.

Nustatytas, kad egzistuoja korupcijos rizika minėtose veiklos srityse.

Vadovaudamiesi Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos 19 punktu, prašome per 3 mėnesius nuo išvados gavimo dienos STT pateikti informaciją, kaip įvykdyti ar numatomi vykdyti šioje išvadoje pateikti pasiūlymai (lentelė pridedama).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos išvada dėl korupcijos rizikos analizės Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros veiklos srityse – 36 lapai;
2. Lentelė „Pateiktų pasiūlymų įgyvendinimas“ – 1 lapas.

Direktoriaus pavaduotojas

Egidijus Radzevičius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBOS
IŠVADA DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS MOKSLO, INOVACIJŲ IR
TECHNOLOGIJŲ AGENTŪROS VEIKLOS SRITYSE**

TURINYS

1. Sutrumpinimai ir paaiškinimai.....	2
2. Korupcijos rizikos analizės apimtis ir metodai.....	4
3. Korupcijos rizikos MITA vykdant ES fondų investicijų veiksmų programos projektų laimėtojų atranką.....	9
3.1. Nepakankamas viešųjų ir privačių interesų derinimo valdymas MITA.....	9
3.1.1. Nepateikiama informacija, kuri pagal galiojančius teisės aktus privalo būti nurodyta privačių interesų deklaracijoje.....	9
3.1.2. Realiai neveikia galimų viešųjų ir privačių interesų konfliktų kontrolė.....	10
3.1.3. Viešųjų ir privačiųjų interesų konfliktai nėra valdomi.....	10
3.2. Netinkamai reglamentuota dovanų politika.....	11
3.3. Paraiškų teikimas, tikslinimas.....	12
3.3.1. Nesudaryta galimybė paraiškas teikti ir tikslinti per DMS.....	12
3.3.2. Klaidinantys paraiškos duomenų reikalavimai ir priedų numeracija.....	14
3.3.2.1. Klaidinanti paraiškos priedų numeracija.....	14
3.3.2.2. Tokie patys duomenys skirtingose paraiškos ar priedų skiltyse prašomi pateikti skirtingais dydžiais.....	14
3.4. Nustatyti paraiškų vertinimo trūkumai.....	14
3.4.1. Dažnai nevykdomas reikalavimas, kad paraiškas vertina ne mažiau kaip 2 darbuotojai.....	15
3.4.2. Nesilaikoma paraiškų vertinimo lentelių pildymo reikalavimų.....	15
3.4.2.1. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė užpildoma ir pasirašoma neatlikus Projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius bei nepasirašius Projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros lapo, kaip to reikalauja teisės aktai.....	15
3.4.2.2. Netinkamas terminų vartojimas.....	16
3.4.3. Skirtingų ekspertų pateiktų paraiškų atitikties MTEP vertinimo išvados.....	17
4. Korupcijos rizikos MITA vykdant ES fondų investicijų veiksmų programos projektų rezultatų stebėseną.....	18
4.1. Nepakankama priežiūros komiteto veikla.....	18
4.2. Formalūs projektų vykdytojų patikrinimai	19

4.2.1. Nesilaikoma MITA direktoriaus įsakymu patvirtintame patikrų vietoje plane nustatytų patikrinimų terminų.....	20
4.2.2. Vienai patikrai skiriama per mažai laiko.....	20
4.2.3. Patikrų metu pildomos ne visos teisės aktuose nustatytos projekto patikros vietoje lapo dalys.....	20
4.2.4. Nevykdoma projektų patikrų vietoje kontrolė.....	21
4.3. Nevykdoma projektų poveikio stebėseną po projektų finansavimo pabaigos.....	21
4.4. Realiai neatliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.....	22
5. Motyvuotos išvados.....	24
6. Pasiūlymai.....	25
Priedai:	
1 priedas. Naudotų ir analizuotų teisės aktų ir dokumentų sąrašas.....	27
2 priedas. Atrinktų paraiškų vertinimo trūkumų lentelė.....	31

1. SUTRUMPINIMAI IR PAAIŠKINIMAI

MITA – Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra – tai įstaiga prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, išlaikoma iš valstybės biudžeto ir kitų valstybės pinigų fondų.

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

ŪM – Lietuvos Respublikos ūkio ministerija.

FM – Lietuvos Respublikos finansų ministerija.

ŠMM – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

ES – Europos Sąjunga.

STT – Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba.

LKŽ – Lietuvos korupcijos žemėlapis.

DMS – iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainė.

SFMIS 2007 – 2007–2013 m. laikotarpio projektų įgyvendinimui posistemis¹.

SFMIS 2014 – 2014–2020 m. laikotarpio projektų įgyvendinimui posistemis².

KRA – korupcijos rizikos analizė (2014 m. PAFT 1 priedas).

¹ Prieiga internete: <https://sfmis.finmin.lt/faces/pages/login/login.jspx>.

² Prieiga internete: <https://sfmis2014.finmin.lt/faces/pages/login/login.jspx>.

KPT – korupcijos pasireiškimo tikimybė – tai prielaida, kad tam tikri įstaigos veiklą veikiantys išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai sudarys galimybes atsirasti korupcijai.

2007 m. PAFT – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-12-19 nutarimu Nr. 1443³.

2008 m. visuotinių dotacijų PAFT – Visuotinių dotacijų priemonių administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-10-31 įsakymu Nr. 1K-349⁴.

2014 m. PAFT – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymu Nr. 1K-316⁵.

2014-2020 metų PFSA – 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-MITA-K-824 „Inovaciniai čekiai“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2017-01-05 įsakymu Nr. 4-4⁶.

2012 m. Procedūrų vadovas – Priemonės VP2-1.3-ŪM-05-K „Inočekiai LT“ administravimo procedūrų vadovas, patvirtintas MITA direktoriaus 2012-03-08 įsakymu Nr. 2V-23.

2014 m. Procedūrų vadovas – Priemonių, įgyvendinamų visuotinės dotacijos būdu pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą, administravimo vidaus procedūrų vadovas, patvirtintas MITA direktoriaus 2014-12-11 įsakymu Nr. 2V-175 (nauja MITA direktoriaus 2016-05-24 įsakymo Nr. 2V-87 redakcija).

MTEP – mokslinių tyrimų ir eksperimentinė plėtra.

MTTP – mokslinių tyrimų ir technologinė plėtra.

MSI – mokslo ir studijų institucijos.

SVV – smulkus ir vidutinis verslas.

VL – Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė, 2014–2020 metų PFSA 1 priedas.

PL – Projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros lapas, 2014–2020 metų PFSA 3 priedas.

Priežiūros komitetas – Visuotinės dotacijos priemonės finansavimo ir administravimo sutarties vykdymo priežiūros komitetas, sudarytas ŪM 2012-08-02 įsakymu Nr. 4-77.

³ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.2C314E38AAA6/JHbLSIHAVB>.

⁴ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.743B0C3FE958/naqzYWGDTTr>.

⁵ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f44986504ed411e49cf986e1802f1de9/hQZjFfLZpT>.

⁶ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/517aac90d34f11e68d79c2033f194657>.

2. KRA APIMTIS IR METODAI

MITA šiose veiklos srityse: ES fondų investicijų veiksmų programos projektų laimėtojų atranka ir šių projektų rezultatų stebėseną KRA atlikta pirmą kartą.

Analizuotas laikotarpis nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2017 m. birželio 26 d.

Tikslas: Antikorupciniu požiūriu įvertinti MITA veiklą ir nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidų MITA darbuotojams padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, ir pateikti pasiūlymų, kurie padėtų geriau valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius ir MITA veiklą padarytų skaidresnę.

Uždaviniai:

1. Nustatyti teisinio reglamentavimo trūkumus, sudarančius prielaidas korupcijai pasireikšti.
2. Nustatyti teisės aktų įgyvendinimo problemas, susijusias su korupcija.
3. Išanalizuoti praktinį procedūrų vykdymą ir nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius.
4. Pasiūlyti korupcijos riziką ir jos veiksnius mažinančias priemones.

Objektas: šios MITA veiklos sritys:

ES fondų investicijų veiksmų programos projektų laimėtojų atranka.

ES fondų investicijų veiksmų programos projektų rezultatų stebėseną.

Subjektas: MITA.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

1. Teisės aktų ir dokumentų turinio analizė.
2. Teisės aktų praktinio įgyvendinimo analizė.
3. Interviu metodas (MITA darbuotojams pateikti klausimai).
4. Viešosios informacijos stebėjimas ir analizavimas (MITA interneto svetainė, 2014–2020 m.

ES fondų investicijų Lietuvoje interneto svetainė <http://www.esinvesticijos.lt>, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės interneto svetainė, informacija žiniasklaidoje).

5. 2007–2013 m. laikotarpio projektų įgyvendinimui posistemis (SFMIS 2007⁷).
6. 2014–2020 m. laikotarpio projektų įgyvendinimui posistemis (SFMIS 2014⁸).
7. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos viešai skelbiama informacija⁹.

STT pareigūnų atliekamo išvadų dėl korupcijos pasireiškimo tikimybių vertinimo ir korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo 14 punkte nurodyta informacija:

1. Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos 15 punkte nurodyti duomenys.

⁷ Prieiga internete: <https://sfmis.finmin.lt/faces/pages/login/login.jspx>.

⁸ Prieiga internete: <https://sfmis2014.finmin.lt/faces/pages/login/login.jspx>.

⁹ Prieiga internete: <http://vtek.lt/paieska/id001/paieska.php>.

2. Teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritį, kurioje atliekama korupcijos rizikos analizė.

3. STT turima, prieinama informacija, susijusi su valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritimi, kurioje atliekama korupcijos rizikos analizė.

4. Kita informacija, reikalinga korupcijos rizikos analizei atlikti.

Korupcijos rizikos analizės išvados padarytos remiantis nurodytų duomenų, dokumentų ir kitų šaltinių analize. Rengiant išvadas taip pat buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 patvirtintos Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos¹⁰ 15 punkte nustatytus kriterijus, įvertinant:

- 1) išvadas dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės;
- 2) sociologinių tyrimų duomenis;
- 3) galimybę vienam darbuotojui priimti sprendimus analizuojamose srityse;
- 4) darbuotojų ir padalinių atstumą nuo centrinio padalinio;
- 5) darbuotojų savarankiškumą priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskreciją;
- 6) darbuotojų ir padalinių priežiūros ir kontrolės lygį;
- 7) laikymąsi įprastos darbo tvarkos;
- 8) darbuotojų rotacijos lygį;
- 9) atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimus;
- 10) teisės aktų priėmimo ir vertinimo sistemą;
- 11) veiklos, dokumentų viešumą ir prieinamumą visuomenei.

LKŽ duomenys apie MITA:

Išanalizavus LKŽ¹¹ 2014 m. ir LKŽ 2016 m. darytos šios išvados dėl galimo korupcijos lygio MITA (skaičiai nurodyti procentais):

- a) MITA abiejuose LKŽ minima ir prie ŠMM institucijų, ir prie ŪM institucijų.
- b) Mažiausiai korupcijos MITA įžvelgia įmonių atstovai (tiek 2014 m., tiek 2016 m.), jų nuomone, bendras korupcijos vidurkis MITA 2016 m. dar sumažėjo, palyginti su 2014 m. (ŠMM – nuo 1,59 iki 1,45, ŪM – nuo 1,51 iki 1,44).
- c) Gyventojų ir valstybės tarnautojų nuomone, bendras korupcijos vidurkis MITA 2016 m., palyginti su 2014 m., padidėjo (gyventojai (ŠMM) – nuo 1,60 iki 1,69; (ŪM) – nuo 1,54 iki 1,68; valstybės tarnautojai (ŪM) – nuo 1,45 iki 1,54; o (ŠMM) nežymiai sumažėjo nuo 1,55 iki 1,54), labai padidėjo gyventojų, manančių, kad MITA yra labai korumpuota – nuo 3 iki 7 – 133 proc. padidėjimas (ŪM) ir nuo

¹⁰ Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.B96A881B578F>.

¹¹ Prieiga per internetą: <http://www.transparency.lt/lietuvos-korupcijos-zemelapis/>

3 iki 8 – 167 proc. padidėjimas (ŠMM), dėl to galima teigti, kad, bendra respondentų nuomone, korupcija MITA turi tendenciją augti.

d) Pažymėtina, kad didelė dalis apklaustųjų apie korupciją MITA nieko nežinojo ar neatsakė (2016 m. nuo 44 proc. iki 58 proc.), tai atskleidžia, kad MITA veikla yra priskiriama prie daugiau specifinių sričių ir nėra taip plačiai žinoma, kaip, tarkime, sveikatos priežiūros įstaigų ar savivaldybių veikla.

Apie MITA ir jos priemones, finansuojamas iš ES struktūrinių fondų lėšų:

MITA nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 4-305/V-546 (Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. 4-1158/V-1645 redakcija), 1 punkte nustatyta, kad MITA yra įstaiga prie ŪM ir ŠMM, kurios paskirtis įgyvendinti inovacijų plėtrai, naujų technologijų atsiradimui reikalingų MTEP politiką (minėtų nuostatų 2 punktas). MITA savininkė yra valstybė. MITA savininko teises ir pareigas įgyvendina, išskyrus sprendimų dėl MITA reorganizavimo ir likvidavimo priėmimą, ŪM ir ŠMM kartu, kurios koordinuoja ir kontroliuoja MITA veiklą, bendru ūkio ministro ir švietimo ir mokslo ministro įsakymu tvirtina ir keičia MITA nuostatus, priima sprendimą dėl MITA buveinės pakeitimo, sprendžia kitus teisės aktuose jų kompetencijai priskirtus klausimus (šių nuostatų 6 punktas).

Priemonė „Inočekiai LT“ finansuota iš 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų, kaip Ekonomikos augimo veiksmų programos 1 prioriteto priemonė „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“. Šis prioritetas identifikuoja poreikį skatinti MTEP arba MTTP siekiant užtikrinti ekonominį augimą ir tarptautinį Lietuvos ūkio konkurencingumą. Priemonės paskirtis buvo prisidėti įgyvendinant trečiąjį prioriteto uždavinį – „pagerinti žinių ir technologijų sklaidos terpę, skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą MTEP srityje“, turėjusį paskatinti įmonių ir MSI bendradarbiavimą ir taip prisidėti prie žemo investicijų į MTEP lygio problemos sprendimo.

Visuose trijuose kvietimuose priemonė „Inočekiai LT“ turėjo tą patį iškeltą sudėtinį tikslą: „didinti šalies ūkio konkurencingumą, verslo produktyvumą ir aukštos pridėtinės vertės verslo lyginamąją dalį, skatinti SVV subjektus vykdyti inovacinę veiklą, skatinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą“. Šį tikslą galima dalinti pagal tiesioginius (SVV inovacinės veiklos skatinimas, mokslo ir verslo bendradarbiavimas) ir netiesioginius efektus (ūkio konkurencingumas, verslo produktyvumas, aukštos pridėtinės vertės verslo lyginamosios dalies augimas).

Priemonė „Inočekiai LT“ pradėta įgyvendinti 2012 m., baigta 2014 m. Ji orientuota į SVV subjektus ir suteiktas jiems finansavimas paslaugoms iš MSI įsigyti. Viso finansuojamo projekto suma yra iki 5 792,4 eurų, tačiau gaunama greitai dėl supaprastintos finansavimo gavimo procedūros.

Finansavimo intensyvumas – iki 80 %, tai yra bent 20 % projekto vertės turi būti finansuojama iš privačių lėšų.

Atsižvelgiant į tikslinę įmonių grupę, svarbu išskirti ir tai, kokio technologinio parengties lygio veiklos yra finansuojamos. MTEP veiklos gali būti skirstomos į tris kategorijas (fundamentaliųjų mokslinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros), kurių kiekvieną sudaro smulkesnės dalys pagal TPL. Priemonės „Inočekiai LT“ atveju buvo orientuotasi į taikomuosius mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir techninių galimybių studijų atlikimą.

Prieš pradėdant finansuoti priemonę „Inočekiai LT“, 2010 m. buvo atliktas bandomasis projektas „Inovaciniai čekiai“. Jam pasiteisinus, „Inovaciniai čekiai“ valstybės biudžeto lėšomis buvo įgyvendinti ir 2011 m. bei 2012 m. 2010–2011 m. čekiai buvo skirti 171 įmonei, tai sudarė 0,58 mln. eurų investicijų (pačių įmonių indėlis siekė 76,7 tūkst. eurų). 2012 m. buvo finansuoti 52 inovaciniai čekiai. Jiems skirta 0,21 mln. eurų. Priešingai nei „Inovaciniai čekiai“, „Inočekiai LT“ orientavosi į ES struktūrinių fondų finansavimą.

2012–2014 m. MITA paskelbė tris kvietimus dalyvauti priemonėje „Inočekiai LT“. Per trejus metus buvo finansuota 815 projektų, iš kurių 776 įgyvendinti sėkmingai. Detali informacija pateikiama lentelėje.

„Inočekiai LT“ kvietimų statistika:

	Gauta paraiškų	Finansuoja ma paraiškų	Sėkmės koeficienta s, %	Finansavim as, mln. eurų	Privačios investicijos, mln. eurų	Privačios investicijos, %
I kvietimas (2012-08-28)	231	185	80	0,724	0,288	27
II kvietimas (2013-03-05)	228	174	76,3	0,724	0,258	26,3
III kvietimas (2014-05-20)	948	456	48,1	2,02	0,521	20,9

2014–2020 metų finansiniu laikotarpiu (nuo 2017 m. sausio mėn.) MITA vykdo 3 visuotinės dotacijos priemones: „Inovaciniai čekiai“, „Inopatentas“ (abi kontroliuojamos ŪM) ir „MTEP rezultatų komercinimo ir tarptautiškumo skatinimas“ (kontroliuoja ŠMM).

2014–2020 metų finansiniu laikotarpiu iš ES struktūrinių fondų finansuojama priemonė Nr. 01.2.1-MITA-K-824 „Inovaciniai čekiai“. Jos tikslas skatinti verslą ir mokslą užmegzti pirminius kontaktus, bendradarbiaujant tęsti jau pradėtas vykdyti MTEP veiklas, skatinti įmones aktyviau vykdyti inovacinę veiklą bei pasinaudoti bendradarbiavimo teikiamomis galimybėmis. Šiai priemonei skirta 10 136 700 Eur ES struktūrinių fondų lėšų.

Šioje KRA nagrinėjant klausimus, susijusius su projektų laimėtojų atranka, buvo analizuojama MITA veikla administruojant priemonę „Inovaciniai čekiai“ (laikotarpis nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. birželio 26 d.), o nagrinėjant klausimus, susijusius su projektų rezultatų stebėseną, analizuojama MITA veikla administruojant priemonę „Inočekiai LT“ (laikotarpis nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2017 m. birželio 26 d.).

KRA išvados padarytos remiantis aukščiau nurodytų dokumentų ir duomenų analize. Jeigu įstaiga prašomų pateikti dokumentų ar duomenų nepateikė, buvo laikoma, kad jų nėra.

3. KORUPCIJOS RIZIKOS MITA VYKDANT ES FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS PROJEKTŲ LAIMĖTOJŲ ATRANKĄ

2.1. NEPAKANKAMAS VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALDYMAS

MITA darbuotojai savo privačius interesus deklaruoja, vadovaudamiesi Viešųjų ir privačių interesų derinimo MITA veikloje tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), patvirtintu MITA direktoriaus 2016-01-29 įsakymu Nr. 2V-19. Jame nustatyta, kad MITA dirbantys valstybės tarnautojai privalo deklaruoti privačius interesus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikdami privačių interesų deklaraciją. Siekiant užtikrinti neteisėtų veiksmų prevenciją, MITA darbuotojai, kurie dalyvauja administruojant ES fondų investicijų veiksmų programos atitinkamą priemonę, tačiau nėra valstybės tarnautojai, taip pat privalo deklaruoti privačius interesus. MITA darbuotojų, kurie dalyvauja administruojant ES fondų investicijų veiksmų programos atitinkamą priemonę, tačiau nėra valstybės tarnautojai, privačių interesų deklaravimui *mutatis mutandis* taikomos Įstatymo nuostatos, išskyrus aplinkybę, kad MITA darbuotojai, kurie nėra valstybės tarnautojai, privačius interesus deklaruoja užpildydami minėto aprašo 1 priede nustatytos formos deklaraciją, visiškai atitinkančią minėto įstatymo nustatyta tvarka teikiamą deklaraciją ID001, kurią pateikia MITA Teisės, pirkimų ir vertinimų skyriui.

Išanalizavus minėtus norminius teisės aktus, procedūrų dokumentus ir kitą medžiagą, darytina išvada, kad korupcijos rizika interesų konfliktų srityje yra valdoma nepakankamai. Paminėtini šie korupcijos rizikos veiksniai, galintys turėti įtakos tinkamam korupcijos rizikos valdymui:

2.1.1. Nepateikiama informacija, kuri pagal galiojančius teisės aktus privalo būti nurodyta privačių interesų deklaracijose.

KRA metu nustatyta, kad viešai prieinami duomenys apie 7 valstybės tarnautojus, dirbusius ir (ar) dirbančius MITA ir 2012 – 2017 m. deklaravusius savo privačius interesus minėto įstatymo tvarka. Taip pat buvo nustatyta, kad minėto aprašo nustatyta tvarka savo privačius interesus MITA deklaravo 6 ne valstybės tarnautojai, kurie dalyvauja administruojant ES fondų investicijų veiksmų programos atitinkamą priemonę.

Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 7 punktą nustato, kad deklaruojantis asmuo deklaracijoje privalo nurodyti savo ir sutuoktinio, sugyventinio, partnerio artimus asmenis ar kitus jam žinomus asmenis arba duomenis, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas.

Išanalizavus visas minėtas deklaracijas nustatyta, kad didžioji dalis jų užpildytos tik formaliai – iš 6 deklaravusių asmenų (ne valstybės tarnautojų), tik vienas nurodė gautą banko paskolą, o dar vienas nurodė pats turintis kitą darbovietę ir sutuoktinės darbovietę. Visose kitose deklaracijose yra užpildyti tik

deklaruojančiojo asmens duomenys. Tokių deklaracijų buvo ir tarp valstybės tarnautojų pateiktųjų. Sugretinus Lietuvos Respublikos gyventojų registro ir analizuotų MITA darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenis, nustatyta, kad dauguma minėtų asmenų turi artimų giminių (dirbančių tėvų, brolių, seserų ar vaikų, taip pat ir kitų asmenų, dėl kurių jiems galėtų kilti interesų konfliktas, tačiau šių duomenų minėtose deklaracijose nenurodė.

2.1.2. Realiai neveikia galimų viešųjų ir privačių interesų konfliktų kontrolė.

Minėto Aprašo III skyriuje nustatyta visų privačių interesų deklaracijas teikiančių asmenų (kaip valstybės tarnautojų, taip ir ne valstybės tarnautojų) veiklos patikrinimų ir jų pateiktų deklaracijų patikrų tvarka. Aprašo 5 punkte nustatyta, kad ne rečiau kaip kartą per metus MITA atliekama valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dalyvaujančių projektų finansavimo sprendimų priėmimo procese, veiklos patikrinimai, siekiant nustatyti, kaip jie laikosi minėto įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų. MITA direktoriaus 2016-01-29 įsakymu Nr. 2V-19, kuriuo buvo patvirtintas Aprašas, nustatytas ir MITA darbuotojas, vykdysiantis nurodytus patikrinimus ir privačių interesų deklaracijų patikras. Ši priemonė finansuojama iš ES struktūrinių fondų lėšų. Aprašo 5 punkte nurodyta, kad šie patikrinimai turi būti atliekami 2014 m. Procedūrų vadovo XIII skyriaus IV poskyryje nustatyta tvarka. Šio poskyrio 149 punkte nustatyta, kad atlikus patikrą, užpildomas nustatytos formos patikros lapas. MITA atsakingi darbuotojai informavo, kad įsigaliojus Aprašui MITA buvo atlikti 2 patikrinimai dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo. Apie šių patikrinimų eigą ir rezultatus galima spręsti tik iš įrašų Viešųjų ir privačių interesų derinimo patikrinimų registracijos žurnale, kur pažymėtos patikrinimų datos (2016-03-15 ir 2017-03-03), patikrinimą atlikęs asmuo ir skiltyje „Galimi viešųjų ir privačių interesų konfliktai“ įrašyta „Nenustatyta“. Jokių patikros lapų pildyta nebuvo.

2.1.3. Viešųjų ir privačių interesų konfliktai nėra valdomi.

Pasirinktinai patikrinus vieną privačius interesus deklaravusį darbuotoją buvo nustatyta, kad jo brolis iki 2017 m. rugpjūčio mėnesio dirbo įmonėje, kuri dalyvavo MITA administruojamoje priemonėje, šiuo metu dirba kitoje įmonėje, kuri taip pat gavo finansavimą per minėtą priemonę (šiuo atveju kalba eina apie jau pasibaigusį 2007–2013 m. finansinį laikotarpį ir tuo metu dar nebuvo patvirtintas Aprašas (2016 m.).

Pažymėtina, kad „tuščių“ deklaracijų pateikimas tik tam, kad tariamai įvykdytų minėtos tvarkos nuostatas, tikrai nedidina ES fondų investicijų įsisavinimo skaidrumo ir neskatina MITA darbuotojus mažinti galimybę jų veikloje pasireikšti korupcijos ir interesų konfliktų apraiškoms.

Iš to, kas aprašyta aukščiau, galima teigti, kad MITA nustatyta viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarka tinkamai nefunkcionuoja, neužtikrintas ir jos kontrolės mechanizmas, nustatyti reikalavimai vykdomi pernelyg formaliai.

Jei konfliktai tarp valstybės tarnautojų privačių interesų ir viešųjų pareigų sprendžiami netinkamai arba nesprenžiami apskritai, visuomenė nustoja tikėti ir pasitikėti valdžia. Apie galimus interesų konfliktus ir jų sprendimo priemones, jų svarbą taip pat kalbama ir Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove¹² bei Tarptautiniame standarte ISO 37001:2016 („Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“). Todėl siūlytina MITA vadovybei nustatyti konkretų ir aiškų atsakingų darbuotojų veiklos patikrinimų ir deklaracijų patikrų mechanizmą (nurodyti konkrečius veiksmus), šių patikrinimų fiksavimo priemones (patikros lapus), paskirti šiuos patikrinimus atliekantį darbuotoją, kuris tiesiogiai nedalyvauja administruojant ES fondų investicijų veiksmų programos priemones, periodiškai vykdyti šio darbuotojo veiklos kontrolę, taip pat imtis kitų priemonių, kad MITA būtų tinkamai vykdomas interesų konfliktų valdymas ir organizuojama jų prevencija.

2.2. NETINKAMAI REGLAMENTUOTA DOVANŲ POLITIKA

MITA neturi teisės aktų, kuriuose būtų įtvirtinti konkretūs veiksmai ir procedūros, kaip MITA darbuotojas turėtų elgtis, gavęs dovanų (nenustatyta dovanų priėmimo ir panaudojimo tvarka). MITA gautos dovanos nėra registruojamos (nėra dovanų registro). MITA interneto svetainės skiltyje „Kovos su korupcija priemonės“ yra skelbiami MITA darbuotojų elgesio su dovanomis principai (iš viso 9 principai, pvz., „mes nepriimame dovanų, jeigu jos teikiamos dėl atliekamų funkcijų“ ir pan.). Dalyje šių principų kalbama apie „dovanas“, kurios baudžiamosios teisės aspektu turėtų būti iš esmės vertinamos kaip kyšis (Baudžiamojo kodekso 225 (kyšininkavimas) ir 227 (papierkimas) straipsniai). Pavyzdžiui, situacija, kai pareiškėjas, atvyksta pas MITA darbuotoją, vertinantį jo paraišką dėl projekto finansavimo ES struktūrinių fondų lėšomis, ir pasiūlo „dovaną“ už teisėtą arba neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus (pvz., greitesnį vertinimo išvados pateikimą ir pan.), turėtų būti vertinama ne profesinės etikos ar galimo interesų konflikto aspektu, o baudžiamosios atsakomybės pagal minėtus Baudžiamojo kodekso straipsnius požiūriu – siūlančiam, žadančiam ar susitarusiam asmeniui pagal 227 straipsnį, o pažadėjusiam, susitarusiam ar reikalaujančiam priimti „dovaną“ – kyšį valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui – pagal 225 straipsnį.

Apie svarbą tinkamai valdyti įstaigos dovanų politiką kalbama ir aukščiau minėtuose Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove bei Tarptautiniame standarte ISO 37001:2016 („Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“).

Siekiant išvengti dviprasmiškų situacijų ir didesnio skaidrumo veikloje, būtų tikslinga darbuotojus supažindinti su „kyšio“ ir „dovanos“ atskyrimo, elgesio tam tikromis aplinkybėmis

¹²Prieiga internete: http://www.stt.lt/documents/korupcijos_prevencija_2017/AAV_A4_LTversija.pdf.

ypatumais, atsakomybe už kyšio priėmimą, pažadą ar susitarimą priimti kyšį, taip pat pasitvirtinti gaunamų dovanų priėmimo (ar nepriėmimo), deklaravimo, registracijos tvarką ir pan.

3.3. PARAIŠKŲ TEIKIMAS, TIKSLINIMAS

3.3.1. Nesudaryta galimybė paraiškas teikti ir tikslinti per DMS.

MITA administruojamos priemonės „Inovaciniai čekiai“ kvietimų teikti paraiškas organizavimo, gautų paraiškų registravimo tvarka nustatyta 2014 m. Procedūrų vadovo III ir IV skyriuose.

2014 Procedūrų vadovo 2 punkte nustatyta, kad projektų administravimo procese priemonės vadovas turi užtikrinti „keturių akių“ principo taikymą, t. y. kai atliekant projektų atrankos, vertinimo, tikrinimo procedūrinius veiksmus vieno darbuotojo veiksmus nuolat patikrina kitas asmuo.

MITA direktoriaus 2017-04-04 įsakymu Nr. 2V-97 buvo sudaryta grupė, priemonės Nr. 01.2.1-MITA-K-824 „Inovaciniai čekiai“ projektų paraiškų tinkamumo finansuoti ir naudos ir kokybės vertinimui atlikti. Į ją įtraukti MITA Visuotinės dotacijos skyriaus vyriausieji specialistai I. K., I. M.-L. ir L. J., Teisės, pirkimų ir vertinimų skyriaus vyriausiosios specialistės I. N. ir D. S., Finansų ir ūkio skyriaus vyriausioji specialistė J. N. Duomenų apie I. N. ir J. N. giminystės ryšį, negauta ir nenustatyta.

Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų finansų ministro 2014-10-08 įsakymu Nr. 1K-316¹³, 1 priede įtvirtintas Duomenų tiekimo per iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (DMS) tvarkos aprašas (toliau – DMS aprašas). DMS aprašo 4 punkte nustatyta, kad projekto vykdytojui per DMS pateikus duomenis ir dokumentus, įgyvendinančioji institucija juos gauna per SFMIS2014. Įgyvendinančiajai institucijai per SFMIS2014 pateikus duomenis ir dokumentus projekto vykdytojui, projekto vykdytojas juos gauna per DMS.

2014 Procedūrų vadovo 13¹ punkte nustatyta pareiškėjo teisė atsiimti paraišką bet kuriuo paraiškų vertinimo etapo metu, pateikiant prašymą įgyvendinančiajai institucijai per DMS arba raštu. Šio vadovo 27¹ punkte nustatyta, kad apie naują paraiškų vertinimo terminą MITA informuoja pareiškėjus per DMS.

KRA metu buvo nustatyta, kad MITA vykdant priemonės „Inovaciniai čekiai“ administravimą DMS nenaudojama. Analizės metu iškelus šią problemą MITA atsakingi darbuotojai paaiškino, kad vykdant visuotinių dotacijų priemones DMS funkcionalumai, leidžiantys teikti paraiškas ir pasirašyti finansavimo sutartis, nėra įgyvendinti. Todėl įkelti paraiškas ir suvesti visą informaciją į SFMIS2014 tenka ranka.

DMS yra tam tikra SFMIS struktūros dalis. ES struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2006 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 1K-263 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 16 d. įsakymo Nr.

¹³ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f44986504ed411e49cf986e1802f1de9/hQZjFfLZpT>.

1K-460 redakcija), 10 punkte nustatyta, kad SFMIS valdytoja yra FM, o 11 punkte nurodyta, kad MITA yra viena iš SFMIS tvarkytojų.

MITA KRA metu pateikė 2017-07-05 pranešimo FM kopiją apie klaidą. Jame nurodyta, kad DMS sistemoje nėra rodomi MITA aktualūs kvietimai Nr. 01.2.1-MITA-K-824-02, Nr. 01.2.1-MITA-K-845-01 ir Nr. 01.2.1-MITA-K-702-01. Tą pačią dieną FM atstovė pateikė atsakymą: „Paraiškų teikimas per DMS negalimas visuotinių dotacijų ir jungtinių priemonių kvietimų ir (ar) patvirtintų sąrašų atvejais, nes nėra realizuotas toks pritaikymas. Prašau registruoti poreikį.“

Paklausus, ar buvo registruotas toks poreikis, MITA atstovai paaiškino, kad neregistravo, nes susiskambino su FM, kurios atstovai informavo, kad jau suplanuota įdiegti. Tačiau nuo liepos mėnesio iki spalio mėn. vidurio dar nebuvo galimybių per DMS priimti minėtų paraiškų, jų tikslinti ir pan.

MITA pateikė informaciją, kad FM planuoja pritaikyti DMS visuotinių dotacijų priemonėms iki šių metų pabaigos.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad KRA metu MITA darbuotojai taip pat nurodė, kad paprastų priemonių (mažos vertės projektų) administravimas turėtų būti proporcingai paprastesnis. Šiai problemai spręsti yra sudaryta darbo grupė Finansų ministerijoje, kuri ieškos supaprastinimo galimybių.

Kai visuotinių dotacijų ir jungtinių priemonių projektų administravimo metu negali būti naudojama DMS, nors tai numatyta šias procedūras reglamentuojančiuose teisės aktuose, ženkliai padidėja įgyvendinančiosios institucijos administracinė našta, darbo ir laiko sąnaudos, dėl to pailgėja terminas nuo paraiškos pateikimo iki sutarties dėl projekto finansavimo pasirašymo, teisiniai organizaciniai ir technologiniai klausimai turėtų būti sprendžiami kartu su FM atsakingais darbuotojais. FM, kaip SFMIS valdytoja, galėtų aktyviau imtis iniciatyvos ir užtikrinti tinkamą DMS veikimą.

Pažymėtina, kad DMS nustatyta tvarka gali ir turi būti naudojama ne tik priimant ir tikslinant paraiškas, bet ir vėlesniuose projektų administravimo etapuose, pavyzdžiui, vykdant poprojektinę stebėseną.

3.3.2. Klaidinantys paraiškos duomenų reikalavimai ir priedų numeracija.

3.3.2.1. Klaidinanti paraiškos priedų numeracija.

2014–2020 metų PFSA 56 punkte nurodyta, kokius priedus kartu su paraiška turi pateikti pareiškėjas, taip pat nurodyta, kad paraiškos priedų formos skelbiamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“ (ieškoti dokumento tipo „Paraiškų priedų formos“). Šioje svetainėje nurodyti priedų pavyzdžiai įvardijami pagal paraiškoje nurodytą priedų eiliškumą. Tačiau šie priedai turi ir atskirą numeraciją pagal 2014–2020 metų PFSA, pavyzdžiui, paraiškos 10 priedas yra 2014–2020 metų PFSA 4 priedas. Dar didesnę sumaištį pareiškėjams sukelia, kai jiems nereikia pildyti tam tikro paraiškos priedo ir jis pildydamas paraišką specialioje formoje turi

galimybę nereikalingą priedą iš paraiškos priedų sąrašo pašalinti, pavyzdžiui, didelės įmonės atstovui nereikia pildyti SVV, todėl šį priedą pašalina. Tokiu atveju po pašalintojo priedo einantys priedai pakeičia savo numeraciją paraiškoje, todėl buvęs 10 paraiškos priedas tampa 9, nors jo pavadinimas lieka pagal šabloną – „10 priedas“.

3.3.2.2. Tokie patys duomenys skirtingose paraiškos ar priedų skiltyse prašomi pateikti skirtingais dydžiais.

Skirtingose paraiškų ar jų priedų skiltyse yra reikalaujami duomenys apie įmonių metines pajamas ir turto vertę skirtingais dydžiais, vienur prašoma nurodyti šiuos duomenis eurais, kitur tūkstančiais eurų. Taip klaidinami pareiškėjai, nes gali būti įrašyti neteisingi duomenys ir dėl to formaliai paraiška gali neatitikti keliamų reikalavimų.

Siekiant išvengti galimų techninių klaidų bei paraiškas teikiančių asmenų ir administruojančių darbuotojų klaidinimo, tikslinga būtų MITA kartu su FM inicijuoti teisės aktų, reglamentuojančių paraiškų ir jų priedų pateikimo tvarką, pakeitimus, kad būtų nustatyta vienoda paraiškų priedų numeracija ir skirtingose skiltyse nustatyti vienodi duomenų dydžiai (arba tūkst. Eur, arba Eur.).

3.4. DAUGUMOJE PARAIŠKŲ VERTINIMO ĮFORMINIMO DOKUMENTŲ YRA TRŪKUMŲ

Atliekant KRA pagal tam tikrus kriterijus priemonėje „Inovaciniai čekiai“ buvo atrinktos 23 2017 m. kovo – birželio mėn. MITA vertintos paraiškos (priemonė Nr. 01.2.1-MITA-K-824, I kvietimas) ir patikrinta visa MITA surinkta vertinimo medžiaga.

Patikrinus minėtą medžiagą buvo nustatyti 32 galimi trūkumai (išsamiau žr. 2 priedą), kuriuos pagal MITA darbuotojų paaiškinimus galima suskirstyti į šias grupes: dėl didelio darbo krūvio (21 arba 66 % visų nustatytų trūkumų), techninės klaidos (8 arba 25 %), dėl atlikto ekspertinio vertinimo (3 arba 9 %). KRA metu nustatyti paraiškų vertinimo metu padaryti galimi trūkumai didžiąja dalimi atsirado (MITA darbuotojų paaiškinimai) dėl didelio darbo krūvio arba kaip techninės klaidos (kartu 29 arba net 91 %).

Siekiant mažinti visuotinių dotacijų ir jungtinių priemonių projektų administravimo naštą ir paraiškų vertinimo trūkumų, MITA su FM turėtų išspręsti DMS tinkamo funkcionavimo (plačiau aprašyta 3.3.1 skyriuje), priamamų sprendimų kontrolės, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo klausimus.

3.4.1. Dažnai nevykdomas reikalavimas, kad paraiškas vertina ne mažiau kaip 2 darbuotojai.

Analizuojant minėtus trūkumus nustatyta, kad 7 iš patikrintų 23 (daugiau nei 30 %) VL buvo patvirtintos tik 1 MITA darbuotojo. Tai neatitinka 2014 m. Procedūrų vadovo 25 punkto reikalavimų (Projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą atlieka MITA direktoriaus

įsakymu sudaryta vertintojų grupė (ne mažiau kaip 2 darbuotojai). MITA direktoriaus 2017-04-04 įsakymu Nr. 2V-97 „Dėl vertintojų grupės sudarymo“ buvo sudaryta vertintojų grupė, priemonės Nr. 01.2.1-MITA-K-824 „Inovaciniai čekiai“ projektų paraiškų tinkamumo finansuoti ir naudos ir kokybės vertinimui atlikti (išsamiau 3.3.1 poskyryje).

Reikalavimas atlikti vertinimą ne mažiau kaip 2 darbuotojams yra siejamas su siekiamybe išvengti perteklinės diskrecijos, suteiktos vienam darbuotojui, tai neabejotinai yra korupcijos rizikos mažinimo veiksnys, nes taip sumažėja galimų techninių klaidų.

Siekiant išvengti šių dažnai pasitaikančių pažeidimų MITA tikslinga stiprinti kontrolės priemones, užtikrinančias nustatytos tvarkos laikymąsi.

3.4.2. Nesilaikoma paraiškų vertinimo lentelių pildymo reikalavimų.

3.4.2.1. VL užpildoma ir pasirašoma neatlikus Projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius ir nepasirašius PL, kaip to reikalauja teisės aktai.

Patikrinus 23 VL net 13 (daugiau nei 56 %) nustatyta, kad jos užpildytos ir pasirašytos anksčiau negu PL, t.y. dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL, tai neatitinka 2014-2020 metų PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimų, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t.y. PL. Šioje VL eilutėje (4.5.2) yra vertinama, ar projektas finansuojamas pagal suderintą valstybės pagalbos schemą, ar Europos Komisijos sprendimą, ar pagal 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014. 13 atvejų iš patikrintų 23 MITA darbuotojai tvirtino pareiškėjo VL, nebūdami atlikę nustatytos privalomos procedūros – neatlikę projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildę PL.

Atkreiptinas dėmesys, kad iš minėtų 13 pažeidimų 6 atvejais VL pasirašė ne tik tiesioginis vertintojas, bet ir kiti MITA direktoriaus įsakymu sudarytos vertintojų grupės nariai. 7 atvejais VL pasirašė tik tiesioginis vertintojas (apie nustatytus šio pobūdžio trūkumus aprašyta KRA 3.4.1 skyriuje).

3.4.2.2. Netinkamas terminų vartojimas.

MITA, vertindama paraiškas, netinkamai vartoja terminą „finansiniai metai“. 2014–2020 metų PFSA 4 priede (dar vadinamas Paraiškos 10 priedu) 6-me skyriuje („Pareiškėjo metinė apyvarta“) nurodytas apibūdinimas: „Pareiškėjo metinė apyvarta per paskutinius prieš paraiškos pateikimą finansinius metus arba per pareiškėjo veiklos laikotarpį, jei jis veikia trumpiau nei metus (eurais)“. Suprantama, kad čia kalbama apie per paskutinius prieš paraiškos pateikimą finansinius metus, jei įmonė dirba daugiau nei 1 metus.

Mūsų nuomone, 2014–2020 metų PFSA 20.4 punkte yra aiškiai įvardintas reikalavimas pareiškėjui: „pareiškėjo metinė apyvarta yra ne mažesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų) **per**

paskutinius prieš paraiškos pateikimą finansinius metus arba per pareiškėjo veiklos laikotarpį, jei jis veikia trumpiau nei metus <...>“.

MITA, vertindama paraiškas, vartoja sąvoką „praėję metai“, kuri ŪM 2008-03-26 įsakyme Nr. 4-119 apibrėžta kaip „metai, kurių patvirtintos paskutinės metinės finansinės ataskaitos, metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos arba kiti finansiniai dokumentai“. Ši sąvoka vis dar vartojama vertinant įmonės statusą, dydį ir kitus parametrus. Tačiau sąvokos „praėję metai“ ir „finansiniai metai“, kuri pagal 2014-2020 metų PFSA ir kitų teisės aktų nuostatas naudojama pildant paraiškas ir jų priedus, nėra tapačios.

Terminas „finansiniai metai“ išaiškintas Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, kurio 2.52 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta, kad juridinio asmens finansiniai metai yra kalendoriniai metai; juridinio asmens finansiniais metais gali būti ir kitas dvylikos mėnesių laikotarpis, kuris turi būti nurodytas juridinio asmens steigimo dokumentuose“. Kitaip tariant, jei paraiškos MITA teikiamos nuo 2017 m. kovo mėnesio, tai reikalaujamus duomenis pareiškėjas turi pateikti už pastaruosius, t. y. už 2016 m. (jei pareiškėjo steigimo dokumentuose nenurodytas kitas laikotarpis).

Toks netinkamas sąvokos „finansiniai metai“ supratimas suponuoja galimybę pareiškėjams pateikti vertinimui neteisingus duomenis apie savo metinę apyvartą ar turtą, o MITA neteisingai įvertinti pareiškėjo tinkamumą konkrečiai priemonei. Siūlytina vertinant paraiškas, jei nėra būtinybės vertinti įmonės metinių apyvartų dinamikos, tendencijų ir kitų pokyčių (kur reikalingi kelerių metų duomenys), naudoti minėtą „finansiniai metai“ sąvoką.

Kad nesikartotų atvejai, kai atliekami ne visi vertinimai (užpildoma VL be PL), kurie dar patvirtinami kitų darbuotojų, taip pat netinkamai aiškinant paraiškų ar jų priedų pildymo tvarką sąvokas, MITA reikėtų skirti papildomą dėmesį darbuotojų kvalifikacijai, mokymams ir (ar) žinių patikrinimui.

3.4.3. Skirtingų ekspertų pateiktų paraiškų atitiktis MTEP vertinimo išvados.

Išanalizavus 3 atvejus, kai MITA kreipėsi į išrinktus ekspertus, kad būtų nustatyta paraiškos atitiktis MTEP, pastebėta, kad visose išvadose 2 ekspertai sutiko, kad projektas atitinka MTEP, o vienas ekspertas tam prieštaravo. Nors išvados nustatyta tvarka teikiamos anonimiškai, tačiau iš ekspertų motyvacinį argumentų, kodėl teikia tokią išvadą, buvo matyti, kad apklausiami galimai tie patys 3 ekspertai, iš kurių vienas visais atvejais prieštaravo kitiems dviem.

Ekspertinio vertinimo tvarka nustatyta Ekspertinio vertinimo organizavimo MITA tvarkos apraše, patvirtintame MITA direktoriaus 2011-04-08 įsakymu Nr. 2V-27 (nauja MITA direktoriaus 2014-06-05 įsakymo Nr. 2V-73 redakcija). Minėto aprašo 32 punkte nustatyta, kad Projektų (paraiškų) vertinimui skiriami ne mažiau nei 3 ekspertai, ataskaitų vertinimui – ne mažiau nei 2 ekspertai.

Paraiškų atranką ekspertiniam vertinimui ir ekspertų šiam vertinimui atlikti atranką iš MITA ekspertų duomenų bazės ar kitų Lietuvos ekspertinių institucijų ekspertų duomenų bazių atlieka MITA

direktoriaus 2017-04-11 įsakymu Nr. 2V-108 sudaryta darbo grupė, kurią sudaro 4 darbuotojai (po 2 MITA Visuotinės dotacijos skyriaus ir Teisės, pirkimų ir vertinimų skyriaus darbuotojus).

Atsižvelgdami į tai, kad ekspertų vertintos paraiškos sukėlė abejonių ir patiems MITA darbuotojams dėl atitikimo MTEP (dėl ko ir buvo kreiptasi į ekspertus), ir į tai, kad 1 iš 3 paraiškas vertinusių ekspertų davė išvadą, kad projektas neatitinka MTEP arba techninės galimybių studijos sampratos, manome, kad būtų tikslinga tokius paraiškų vertinimus pavesti atlikti ne 3, bet 5 ekspertams, siekiant gauti objektyvesnę išvadą ir sumažinti galimybę korupcijos apraiškoms pasireikšti. Kai ekspertiniam vertinimui norima pateikti analogiškus projektus (skiriasi tik pareiškėjas), siūlytina ekspertų vertinimui pateikti tik pirmąjį eilėje projektą, o dėl kitų, taikant analogiją, sprendimą turėtų priimti minėta darbo grupė. Dėl to nebus švaistomos lėšos ekspertų darbo apmokėjimui.

4. KORUPCIJOS RIZIKOS MITA VYKDANT ES FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS PROJEKTŲ REZULTATŲ STEBĖSENĄ

4.1. NEPAKANKAMA PRIEŽIŪROS KOMITETO VEIKLA

ŪM 2012-08-02 įsakymu Nr. 4-77 „Dėl visuotinės dotacijos priemonės finansavimo ir administravimo sutarties vykdymo priežiūros komiteto sudarymo“ buvo sudarytas Priežiūros komitetas, kuris 2012-08-09 protokolu Nr. 1 patvirtino šio komiteto darbo reglamentą. Šio reglamento 7 punkte nustatytos Priežiūros komiteto funkcijos:

- 1) Tvirtinti, keisti ir (ar) papildyti Priežiūros komiteto Reglamentą.
- 2) Prižiūrėti Sutarties įgyvendinimo eigą.
- 3) Tvirtinti veiksmų programos priemonės kvietimų teikti paraiškas skelbimų grafiką ir kvietimų lėšų sumas, atsižvelgiant į Visuotinės dotacijos valdytojo įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymą ir lėšų panaudojimo spartą.
- 4) Aptarti Sutarties įgyvendinimo pažangą, vertinant Visuotinės dotacijos valdytojo rengiamose ataskaitose pateiktus duomenis.
- 5) Nustatyti Visuotinės dotacijos priemonės vertinimo poreikį.
- 6) Teikti pasiūlymus Visuotinės dotacijos valdytojui dėl Visuotinės dotacijos valdytojo įsipareigojimų pagal Sutartį įgyvendinimo.
- 7) Tvirtinti Visuotinės dotacijos valdytojo pateiktą galutinę Visuotinės dotacijos priemonės įgyvendinimo ataskaitą.
- 8) Svarstyti ir pritarti (nepritarti) Sutarties keitimams.

Iš ŪM gauta informacija, kad Priežiūros komitetas nuo įsteigimo (2012-08-02) iki KRA pradžios (2017-06-26) buvo susirinkęs tik 3 kartus:

1. 2012-08-09 steigiamasis posėdis, kurio metu patvirtintas Priežiūros komiteto darbo reglamentas ir Priemonės „Inočekiai LT“ kvietimų teikti paraiškas skelbimų grafikas bei kvietimų lėšų sumos.
2. 2013-01-21 posėdyje pristatyti Priemonės „Inočekiai LT“ I kvietimo (2012-08-28 – 2012-09-18) rezultatai, nutarta, kad Visuotinės dotacijos priemonės finansavimo ir administravimo sutartis įgyvendinama tinkamai, taip pat nutarta nekeisti II kvietimo datos ir sumos.
3. 2015-12-17 posėdyje svarstyta ir patvirtinta MITA pateikta galutinė projekto (priemonė „Inočekiai LT“, kodas VP2-1.3-ŪM-05-K-01-001) įgyvendinimo ataskaita (2015-11-16 Nr. 1).

KRA metu negauta ir nenustatyta duomenų apie tai, kad Priežiūros komitetas patvirtintų priemonės „Inočekiai LT“ III kvietimo (2014 m.) teikti paraiškas skelbimų grafiką ir šio kvietimo lėšų sumas.

Kitų duomenų apie Priežiūros komiteto atliktus darbus taip pat negauta ir nenustatyta.

Minėtame Priežiūros komiteto reglamento 10 punkte nustatyta, kad Priežiūros komiteto darbo forma yra posėdžiai, kurie šaukiami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus.

Sprendžiant iš Priežiūros komiteto posėdžių protokolų galima teigti, jog minėto reglamento 1 punkto nuostata, kad Priežiūros komitetas sudarytas 2012-07-13 Visuotinės dotacijos priemonės finansavimo ir administravimo sutarties vykdymo stebėsenai ir priežiūrai atlikti, įgyvendinta nevisiškai, Priežiūros komiteto aktyvumas ir darbo efektyvumas buvo akivaizdžiai nepakankamas.

ŪM atsakingų darbuotojų duomenimis, 2014–2020 m. finansiniu laikotarpiu vykdomoms visuotinių dotacijų priemonėms stebėti ir prižiūrėti Priežiūros komitetas iki šiol nesudarytas.

Vertėtų atkreipti dėmesį, kad 2015-12-17 posėdyje svarstyta ir patvirtinta MITA pateikta galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita, kuri Posėdžio komiteto buvo vienbalsiai patvirtinta, yra skirta projekto vykdytojams pateikti duomenis apie savo konkretaus projekto įgyvendinimo eigą įgyvendinančiajai institucijai (šiuo atveju MITA). Ataskaitą vietoje projekto vykdytojo atsakingo asmens, rengusio ataskaitą, pasirašė MITA specialistas, vietoje projekto vykdytojo institucijos ar organizacijos vadovo – MITA direktoriaus pavaduotoja, vietoje įgyvendinančiosios institucijos atsakingo darbuotojo – MITA skyriaus vedėjas. Taigi, galima teigti, kad šią ataskaitą MITA pateikė pati sau. Siūlytina MITA vengti situacijų, kur ji būtų ir kaip projektų įgyvendinančioji institucija, ir kaip projektų vykdytoja.

FM 2008-02-20 įsakymu Nr. 1K-066 (su pakeitimais) nustatyta, kad tokias ataskaitas apie projektų įgyvendinimo eigą siunčia projektų vykdytojai turėtų pildyti ir siųsti per DMS, tai ženkliai sumažintų laiko ir darbo sąnaudas, leistų administruojančioms įstaigoms lengviau atlikti kontrolės bei duomenų analizės veiksmus ir pan.

Siūlytina ŪM numatyti priemones, užtikrinančias realiai dirbančio Priežiūros komiteto tinkamą ir efektyvų darbą, stebint ir prižiūrint 2014-2020 m. finansinio laikotarpio priemonių vykdymą.

4.2. FORMALŪS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ PATIKRINIMAI

2012 m. Procedūrų vadovo XIV skyriaus II skirsnyje nustatytas projektų patikros vietoje planavimas ir atlikimas. 188–191 punktuose nustatyta, kad projektų patikra vietoje atliekama projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje bent vieną kartą per projekto įgyvendinimo laikotarpį; metinį planinį patikrų vietoje planą rengia priemonės administratorius ir jis tvirtinamas MITA direktoriaus įsakymu; patikrą vietoje atlieka MITA direktoriaus įsakymu sudaryta Patikros darbo grupė (ne mažiau kaip 2 asmenys); apie numatomą patikrą vietoje projekto vykdytojas informuojamas iš anksto raštu (elektroniniu paštu, nesant galimybės – paštu arba faksu) ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas.

Pasirinktinai išanalizavus dalį MITA atliktų projektų vykdytojų patikrinimų medžiagų, nustatyta, kad:

4.2.1. Nesilaikoma MITA direktoriaus įsakymu patvirtintame patikrų vietoje plane nustatytų patikrinimų terminų.

MITA direktoriaus įsakymu patvirtintame patikrų vietoje plane analizuotų pareiškėjų patikrų datos – 2013 m. II ketvirtis, o patikros atliktos 2013-08-01.

4.2.2. Vienai patikrai skiriama per mažai laiko.

Iš MITA raštų pareiškėjams dėl patikrų vietoje atlikimo matyti, kad tą pačią dieną skirtingų pareiškėjų patikrinimai suplanuoti kas 30 min., t. y. tikrintojai per 30 min. turi atlikti visus teisės aktuose nustatytus patikros veiksmus: 2012 m. Procedūrų vadovo 186 punktas – patikros vietoje metu peržiūrėti projekto dokumentaciją, aptarti projekto eigą ir rezultatus su tikrinamo projekto vykdytojo vadovais, projektų atsakingais vykdytojais bei finansininkais), užpildyti 2012 m. Procedūrų vadovo 6 priede nurodytą Projekto patikros vietoje lapą, pateikti jį susipažinti pareiškėjui, jį visiems dalyvavusiems asmenims pasirašyti, taip pat nuvykti į kitą patikros vietą, kuri gali būti kitoje miesto pusėje. Analizuojamu atveju vieną patikros vietą nuo kitos skyrė daugiau kaip 8 km atstumas, kurį, anot internetinėje svetainėje www.maps.lt esančios programos, nesant eismo spūsčių, galima nuvažiuoti per 12 min. Akivaizdu, kad per likusį laiką atlikti patikros vietoje taip, kaip numato teisės aktai, nėra galimybių. Susipažinus su daugiau Projektų patikrų vietoje lapų nustatyta, kad visos patikros prasidėdavo lygiai kas 0,5 valandos nepertraukiamai (pvz., 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00 ir t.t., išskyrus pietų laiką) neatsižvelgiant į tai, koks atstumas buvo tarp patikrų vietų. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, teigtina, kad MITA projektų patikroms vietoje visuomet skiriamas vienodas 0,5 valandos laikas, neatsižvelgiant į laiką, reikalingą nuvykti iš vienos patikros vietos į kitą, laiką, reikalingą bendravimui su patikroje dalyvaujančiais asmenimis, duomenų, su kuriais tikrintojui reikia susipažinti vietoje, kiekį, taip pat į reikalingų užpildyti dokumentų skaičių, negali būti vertinamas kaip optimalus ir yra keistinas.

4.2.3. Patikrų metu pildomos ne visos teisės aktuose nustatytos projekto patikros vietoje lapo dalys.

2012 m. Procedūrų vadovo 200 punkte nustatyta, kad atliekant patikrą yra pildomas Projekto patikros vietoje lapas, su kuriuo pasirašytinai supažindinamas projekto vykdytojas. Iš MITA pateiktos medžiagos matyti, kad patikros metu pildomas ne visas 2012 m. Procedūrų vadovo 6 priede nurodytas MITA atliekamos projekto patikros vietoje lapas, o tik mažas jo fragmentas (analizuoti projektų patikros lapai surašyti ant 2 puslapių, nors minėtame 6 priede nustatytas blankas yra iš 14 puslapių), nors teisės aktuose nenumatyta galimybė pildyti tik dalį šio patikros lapo. Todėl teigtina, kad atliktų patikrų metu patikrinta ir surašyta ne visa informacija, kurią numato patikrinti ir surašyti teisės aktai.

4.2.4. Nepakankama projektų patikrų vietoje kontrolė.

Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad tikrintojai per keletą minučių, skirtų patikrai, negali įvykdyti savo pareigų, nustatytų 2012 m. Procedūrų vadovo 193 punkte, todėl nepasiekiamas tokių patikrų pagrindinis tikslas, nustatytas minėto vadovo 185.1 punkte – užtikrinti ir įsitikinti, ar projekto vykdytojai įgyvendina projektus ir naudoja paramos lėšas, laikydamiesi atitinkamuose ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose bei projektų finansavimo ir administravimo sutartyse nustatytų reikalavimų, o MITA projektų administravimo sistema yra efektyvi ir pakankama. MITA tokių patikrų atlikimo kontrolė funkcionuoja nepakankamai efektyviai, patikros atliekamos pernelyg formaliai, detaliau nesigilinant į vykdomą projektą.

Siūlytina MITA stiprinti pareiškėjų patikrų vietoje kontrolę, patikroms skirti optimalų laiką, kad jų metu būtų realiai patikrinami vykdomi projektai ir būtų pasiekiami teisės aktų nustatyti šių patikrų tikslai.

4.3. NEVYKDOMA PROJEKTŲ POVEIKIO STEBĖSENA PO PROJEKTŲ FINANSAVIMO PABAIGOS

MITA direktoriaus 2014-05-20 įsakymu Nr. 2V-60¹⁴ patvirtinto visuotinės dotacijos priemonės VP2-1.3-ŪM-05-K „Inočekiai LT“ aprašo II skyriuje nustatyti šios priemonės tikslai ir remiamos veiklos.

2007–2013 m. „Inočekiai LT“ priemonės (kaip visos priemonės) stebėseną ir poveikio vertinimą vykdė ŪM. 2017 m. ŪM užsakymu UAB „Visionary Analytics“ atliko šios priemonės poveikio verslo išlaidoms MTEP vertinimą ir surašė galutinę vertinimo išvadą¹⁵. Šioje išvadoje buvo įvertintas ir priemonės „Inočekiai LT“ stebėsenos rodiklių tinkamumas poveikiui matuoti:

- Priemonės produkto rodiklis „MTEP projektai“ yra tinkamas, atsižvelgiant į tai, kad visi matuoti MTEP projektai buvo įgyvendinti kartu su MSI.
- Rezultato rodiklis „pritrauktos privačios investicijos“ yra tinkamas VP uždaviniams matuoti, atsižvelgiant į VP siekį skatinti privačias investicijas į MTEP, tačiau menkai naudingas priemonės specifiniam poveikiui vertinti. Pirma, jis nesuteikia duomenų, ar priemonei pasibaigus įmonės ėmė daugiau investuoti į MTEP. Antra, šis rodiklis niekaip neatspindi pagrindinio priemonės tikslo – skatinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą, ypač anksčiau nebendradarbiavusių įmonių grupėje, kuriai teiktas prioritetas atrenkant inovacinių čekių projektus.
- Atsižvelgiant į specifinius priemonės tikslus ir su jais susijusį poveikį, priemonės poveikį padėtų matuoti papildomas rodiklis „įmonių, tęsiančių bendradarbiavimą su MSI projektams pasibaigus, proc.“ Jis leistų patikrinti, ar SVV subjektai pratęsė bendradarbiavimą, ypač anksčiau

¹⁴ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9e8d2450e01211e388bee944977d73d2>

¹⁵ Prieiga internete:

http://www.esinvesticijos.lt/docview/?id=8761&h=c0db5&t=Inocekiai%20LT%20vertinimo%20galutine%20ataskaita_redag_uota_arba arba <http://www.visionary.lt/wp-content/uploads/2017/03/Inocekiai-LT-vertinimo-galutine-ataskaita.pdf>

nebendradarbiavusių įmonių grupėje. Remiantis vertinimo metu atliktomis projektų vykdytojų apklausomis, minėtoje grupėje pratęsusių bendradarbiavimą įmonių 2016 m. pabaigoje buvo 8 %, nuo projektų pabaigos praėjus 1–3 metams.

Pažymėtina, kad PFSA nebuvo numatyta, kad visuotinės dotacijos priemonės projektai po pabaigos 5 metus teiktų ataskaitas, todėl nebuvo vykdoma poprojektinė stebėseną, projektų vykdytojais gavę sutartą pinigų sumą įgyvendinančiajai institucijai jokių duomenų neteikė.

Siekiant efektyviau panaudoti ES struktūrinių fondų lėšas ir aiškiau matyti šių investicijų poveikį valstybės ūkio ar atskirų jo šakų vystymuisi, tinkamai organizuoti ir planuoti kitas projektų priemones, būtų tikslinga nustatyti priemonių poprojektinę stebėseną, projektų vykdytojams privalomai numatyti periodiškai (pvz., kasmet) teikti įgyvendinančiajai institucijai nustatytos formos ataskaitas, iš kurių būtų aišku, ar įmonei pasiteisino projekto vykdymas, ar ji išplėtė savo veiklą, ar dar kartą vykdė investicijas į MTEP, ar dar naudojosi MSI pagalba ir pan. Surinkti duomenys leistų daryti objektyvius išvadas dėl priemonės efektyvumo, esant būtinumui keisti projektų sąlygas ar jiems skiriamas sumas. Projekto vykdytojų tokios kasmetinės ataskaitos, kurios galėtų būti pildomos per DMS, pernelyg neapkrautų administracine našta, o valstybė sutaupytų, nepirkdama brangiai kainuojančių dalies tų pačių įmonių apklausų.

4.4. REALIAI NEATLIEKAMAS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS

MITA informavo, kad 2014-11-27 raštu Nr. 5V-745 pateikė ŪM duomenis apie MITA veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė KPT. Jame buvo nurodyta, kad MITA veikla atitiko tuo metu galiojusio Lietuvos korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. nustatytas valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, pavyzdžiui, „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas“, „Daugiausiai priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“ ir „Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija“.

2015-08-31 MITA el. laišku informavo ŪM, kad „<...> MITA atitinka 8.6 kriterijų, t. y. egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, kadangi direktorius A. K. turi teisę naudotis Riboto naudojimo dokumentais“.

Dėl 2016 m. KPT MITA informavo: „2016 m. ŪM buvo žodžiu informuota, kad situacija yra nepasikeitusi nuo 2015 m., todėl papildomai dokumentų neteikta“, nors ŪM 2015-08-18 el. laišku prašė vadovaujantis STT direktoriaus 2011-05-13 įsakymu Nr. 2-170 patvirtintų Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų nuostatomis pagal kompetenciją atlikti savo padalinio ar įstaigos veiklos sričių, kuriose

egzistuoja didelė KPT, nustatymą, aprašyti atliktus veiksmus ir surašyti pasiūlymus dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo.

Minėtų rekomendacijų 12 punkte nustatyta, kad atliekant įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė KPT, nustatymą ir vertinimą, rekomenduojama aprašyti atliekamus veiksmus, atliekamą vertinimą, gautą informaciją, surašyti siūlymus. Aprašant nurodoma: įstaiga, kurios veiklos srityje buvo atliekamas KPT nustatymas, įgalioti subjektai, nustatę KPT, analizuotas laikotarpis, įstaigos esamos situacijos vertinimo kriterijai, nustatyti korupcijos rizikos veiksniai, susiję su Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais kriterijais, pateikiami siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo. Įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė KPT, nustatymo ir vertinimo aprašymas yra pagrindas parengti motyvuotą išvadą dėl įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė KPT, nustatymo.

MITA pateikta ŪM informacija dėl KPT yra nepakankama ir neatitinka teisės aktų reikalavimų, todėl siūlytina MITA laikytis STT direktoriaus 2011-05-13 įsakymu Nr. 2-170 patvirtintų Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų.

5. MOTYVUOTOS IŠVADOS

5.1. *Išanalizavus MITA veiklą ES fondų investicijų veiksmų programos projektų laimėtojų atrankos srityje darytina išvada, kad šioje srityje yra korupcijos rizika dėl šių korupcijos rizikos veiksnių:*

5.1.1. Nepakankamas viešųjų ir privačių interesų derinimo valdymas (motyvai išdėstyti 3.1. skyriuje).

5.1.2. Netinkamai reglamentuota dovanų politika (motyvai išdėstyti 3.2. skyriuje).

5.1.3. Iki 2017 m. spalio mėnesio vidurio nesudaryta galimybė paraiškas teikti ir tikslinti per DMS (motyvai išdėstyti 3.3.1. skyriuje).

5.1.4. Egzistuoja klaidinantys paraiškos duomenų reikalavimai ir priedų numeracija (motyvai išdėstyti 3.3.2. skyriuje).

5.1.5. Netinkamai vykdomas reikalavimas, kad paraiškas vertina ne mažiau kaip 2 darbuotojai (motyvai išdėstyti 3.4.1. skyriuje).

5.1.6. Nesilaikoma paraiškų vertinimo lentelių pildymo reikalavimų (motyvai išdėstyti 3.4.2. skyriuje).

5.1.7. Skirtingų ekspertų pateiktų paraiškų atitikties MTEP vertinimo išvados (motyvai išdėstyti 3.4.3. skyriuje).

5.2. *Išanalizavus MITA veiklą ES fondų investicijų veiksmų programos projektų rezultatų stebėsenos srityje darytina išvada, kad šioje srityje yra korupcijos rizika dėl šių korupcijos rizikos veiksnių:*

5.2.1. Nepakankama priežiūros komiteto veikla (motyvai išdėstyti 4.1. skyriuje).

5.2.2. Pernelyg formalūs projektų vykdytojų patikrinimai (motyvai išdėstyti 4.2. skyriuje).

5.2.3. Nevykdoma projektų poveikio stebėseną po projektų finansavimo pabaigos (motyvai išdėstyti 4.3. skyriuje).

5.2.4. Realiai neatliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas (motyvai išdėstyti 4.4. skyriuje).

6. PASIŪLYMAI

6.1. Siekdami sumažinti korupcijos rizikos veiksnių įtaką MITA ES fondų investicijų veiksmų programos projektų laimėtojų atrankos srityje, siūlome MITA įgyvendinti šiuos pasiūlymus:

6.1.1. Vykdamas viešųjų ir privačių interesų derinimo MITA kontrolę nustatyti konkretų ir aiškų atsakingų darbuotojų veiklos patikrinimų ir privačių interesų deklaracijų patikrų mechanizmą (nurodyti konkrečius veiksmus), šių patikrinimų fiksavimo priemones (patikros lapus), paskirti šiuos patikrinimus atliekantį darbuotoją, kuris tiesiogiai nedalyvauja administruojant ES fondų investicijų veiksmų programos priemones, periodiškai tikrinti šio darbuotojo veiklos rezultatus.

6.1.2. Padalinių, kuriuose dirba darbuotojai, susiję su ES struktūrinių fondų lėšų administravimu, vadovams turėtų būti suteikta prieiga prie minėtų darbuotojų privačių interesų deklaracijų.

6.1.3. Darbuotojams surengti mokymus dėl tinkamo privačių interesų deklaravimo. Nustatyti poveikio priemones darbuotojams, kurie nepagrįstai pateikia netinkamai užpildytas privačių interesų deklaracijas.

6.1.4. Priimti teisės aktus, kuriuose būtų įtvirtinti konkretūs veiksmai ir procedūros, kaip MITA darbuotojas turėtų elgtis, gavęs dovanų (dovanų priėmimo ir (ar) nepriėmimo, deklaravimo, registracijos ir panaudojimo tvarka).

6.1.5. Darbuotojus supažindinti su „kyšio“ ir „dovanos“ skirtumais, elgesio tam tikromis aplinkybėmis ypatumais, atsakomybe už kyšio priėmimą, pažadą ar susitarimą priimti kyšį ir pan.

6.1.6. Kartu su FM imtis visų reikiamų priemonių, kad artimiausiu metu pradėtų funkcionuoti DMS vykdamas visuotinių dotacijų ir jungtinių priemonių projektų administravimą.

6.1.7. Kartu su FM imtis priemonių, kad būtų nustatyta vienoda paraiškų priedų numeracija ir skirtingose paraiškų ir jų priedų skiltyse būtų nustatyti vienodi duomenų dydžiai (arba visur tūkst. Eur, arba visur Eur.).

6.1.8. Stiprinti kontrolės priemones, užtikrinančias nustatytos tvarkos laikymąsi, kai tinkamumo finansuoti vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą turi atlikti ne mažiau kaip 2 darbuotojai.

6.1.9. Stiprinti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad vertinimo išvados būtų priimamos atlikus visus nustatytus patikrinimo veiksmus, tuo tikslu skirti papildomą dėmesį darbuotojų kvalifikacijai, mokymams ir žinių patikrinimui.

6.1.10. Nustatyti, kad esant būtinybei išvadas pateiktų 5 ekspertai. Analogiškų projektų ekspertinį vertinimą atlikti tik pirmajam pagal eilę projektui, o dėl kitų tokių projektų spręsti darbo grupėje, taikant analogijos principą.

6.2. Siekdami sumažinti korupcijos rizikos veiksnių įtaką MITA ES fondų investicijų veiksmų programos projektų rezultatų stebėsenos srityje, siūlome MITA įgyvendinti šiuos pasiūlymus:

6.2.1. ŪM priimti sprendimus, kad 2014–2020 m. finansiniu laikotarpiu vykdomoms visuotinių dotacijų priemonėms stebėti ir prižiūrėti būtų sudarytas Priežiūros komitetas.

6.2.2. Kartu su ŪM imtis priemonių, kad Priežiūros komitetas tinkamai vykdytų visas teisės aktais jam pavestas funkcijas.

6.2.3. Imtis priemonių, kad teisės aktuose nurodyti projektų vykdytojų patikrinimai būtų atliekami nustatyta tvarka (jiems turi būti skiriamas optimalus laikas, patikrinimų metu surenkami visi reikalingi duomenys, pildomos visos nustatytos dokumentų (patikros lapų) dalys).

6.2.4. Kartu su FM ir ŪM spręsti klausimą dėl visuotinės dotacijos priemonių poprojektinės stebėsenos, t. y. nustatyti prievolę projektų vykdytojams 5 metus po finansavimo gavimo teikti per DMS įgyvendinančiajai institucijai ataskaitas, kuriose būtų nurodyti duomenys, leidžiantys daryti objektyvias išvadas dėl priemonės efektyvumo, taip pat, esant būtinybei, tam tikras korekcijas būsimoje priemonėse.

6.2.5. Vadovautis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis STT direktoriaus 2011-05-13 įsakymu Nr. 2-170.

Mažinant korupcijos rizikos veiksnius ir valdant korupcijos riziką MITA siūlytina taip pat atsižvelgti ir į pasiūlymus, išdėstytus Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove¹⁶, Korupcinių rizikų ES struktūrinių fondų sistemoje Lietuvoje vertinime (parengė „Transparency International“ Lietuvos skyrius)¹⁷ ir FM 2017-02-01 rašte Nr. (24.59-09)-6K-1700984 „Dėl Nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstitucinio veiklos plano priemonės Nr. 2.2.4 įgyvendinimo“¹⁸.

Direktoriaus pavaduotojas

Egidijus Radzevičius

Ruslanas Turskis, tel. (8 706) 62 752, el. p. ruslanas.turskis@stt.lt

Rengėjo tiesioginis vadovas – Vidmantas Mečkauskas, tel. (8 706) 62745, el. p. vidmantas.meckauskas@stt.lt

¹⁶ Prieiga internete: http://www.stt.lt/documents/korupcijos_prevencija_2017/AAV_A4_LTversija.pdf

¹⁷ Prieiga internete: <http://www.transparency.lt/korupciniu-riziku-es-strukturiniu-fondu-sistemoje-lietuvoje-vertinimas/>

¹⁸ Prieiga internete: https://www.stt.lt/documents/nkcp_2015-2025/Fin_min_info_del_sukciavimo_prevencijos2.pdf

I. ATLIEKANT KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĘ ANALIZUOTI TEISĖS AKTAI

1. Europos parlamento ir tarybos 2006-07-05 reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 Dėl Europos regioninės plėtros fondo ir panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1783/1999.
2. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-10-17 nutarimas Nr. 1139 Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007-2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas.
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014-2020 metų ES struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-12-19 nutarimas Nr. 1443 Dėl projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo.
8. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-10-31 įsakymas Nr. 1K-349 Dėl visuotinių dotacijų priemonių administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo.
9. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013-12-31 įsakymas Nr. 1K-423 Dėl finansų ministro 2008 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 1k-349 „Dėl visuotinių dotacijų priemonių administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo.
10. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymas Nr. 1K-316 Dėl projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo.
11. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2017-01-05 įsakymas Nr. 4-4 Dėl 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-MITA-K-824 „Inovaciniai čekiai“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo.
12. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2012-08-02 įsakymas Nr. 4-777 Dėl Visuotinės dotacijos priemonės finansavimo ir administravimo sutarties vykdymo priežiūros komiteto sudarymo.
13. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013-01-15 įsakymas Nr. 4-43 Dėl Visuotinės dotacijos priemonės finansavimo ir administravimo sutarties vykdymo priežiūros komiteto sudarymo.

14. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015-11-27 įsakymas Nr. 4-744 Dėl 2012 m. liepos 13 d. sutarties Nr. 1S-40/8-465/10V-27 „Dėl Visuotinės dotacijos priemonės finansavimo ir administravimo“ vykdymo priežiūros komiteto sudarymo.

15. Lietuvos Respublikos ūkio ministro Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010-04-20 įsakymas Nr. 4-305/V-546 Dėl mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros nuostatų patvirtinimo.

16. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2016-02-12 valstybinio audito išvada Nr. FA-P-80-2-2 Dėl 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos bei Europos Komisijai 2014 m. sausio 1 d. – 2015 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų.

17. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2016-08-01 valstybinio audito išvada Nr. FA-P-80-1-3 Dėl 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos institucijų atitikties jų paskyrimo kriterijams.

18. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2017-02-09 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-80-3-2-1 Dėl 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2015 m. liepos 1 d. – 2016 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti.

19. 2007-2013 m. laikotarpio projektų įgyvendinimui posistemis SFMIS 2007.

20. 2014-2020 m. laikotarpio projektų įgyvendinimui posistemis SFMIS 2014.

21. Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovas.

22. Tarptautinis standartas ISO 37001:2016 („Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“).

23. Korupcinių rizikų ES struktūrinių fondų sistemoje Lietuvoje vertinimas (parengė Transparency International Lietuvos skyrius).

24. FM 2017-02-01 raštas Nr. (24.59-09)-6K-1700984 „Dėl Nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų tarpinstitucinio veiklos plano priemonės Nr. 2.2.4 įgyvendinimo“.

II. ATLIEKANT KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĘ ANALIZUOTI IR VERTINTI TEISĖS AKTAI, DOKUMENTAI IR INFORMACIJA

1. MITA direktoriaus 2011-04-08 įsakymas Nr. 2V-27 Dėl Ekspertinio vertinimo organizavimo Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūroje tvarkos aprašo patvirtinimo.

2. MITA direktoriaus 2012-08-24 įsakymu Nr. 2V-86 patvirtintas Priemonės VP2-1.3-ŪM-05-K „Inočekiai LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašas.

3. MITA direktoriaus 2012-03-08 įsakymu Nr. 2V-23 patvirtintas Priemonės VP2-1.3-ŪM-05-K „Inočekiai LT“ administravimo procedūrų vadovas.
4. MITA direktoriaus 2014-05-20 įsakymu Nr. 2V-60 patvirtintas Visuotinės dotacijos priemonės VP2-1.3-ŪM-05-K „Inočekiai LT“ aprašas.
5. MITA direktoriaus 2014-12-11 įsakymu Nr. 2V-175 (nauja MITA direktoriaus 2016-05-24 įsakymo Nr. 2V-87 redakcija) patvirtintas „Priemonių, įgyvendinamų visuotinės dotacijos būdu pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą, administravimo vidaus procedūrų vadovas“.
6. MITA direktoriaus 2016-01-29 įsakymu Nr. 2V-19 patvirtintas Viešųjų ir privačių interesų derinimo mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros veikloje tvarkos aprašas.
7. MITA direktoriaus 2017-04-11 įsakymas Nr. 2V-108 Dėl darbo grupės sudarymo.
8. 2012-08-09 Priežiūros komiteto posėdžių protokolas.
9. 2013-01-21 Priežiūros komiteto posėdžių protokolas.
10. 2015-12-17 Priežiūros komiteto posėdžių protokolas.
11. Priemonės „Inočekiai LT“ 2015-11-16 Galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita.
12. ŪM priemonės „Inočekiai LT“ poveikio verslo išlaidoms moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai vertinimo paslaugos. Galutinė vertinimo ataskaita, 2017 m.
13. 2012-07-13 Visuotinės dotacijos priemonės finansavimo ir administravimo sutartis.
14. 2016-09-05 Visuotinės dotacijos priemonės Nr. 01.2.1-MITA-K-824 „Inovaciniai čekiai“ finansavimo sutartis.
15. Internetinėje svetainėje www.vtek.lt esanti viešai prieinama informacija apie asmenų privačių interesų deklaracijas.
16. Internetinėje svetainėje www.mita.lt esanti informacija.
17. Internetinėje svetainėje www.esinvesticijos.lt esanti informacija.
18. Viešųjų pirkimų tarnybos 2017 m. sausio 31 d. raštu Nr. 4S-319 pateikta informacija.
19. ŠMM 2017-05-16 raštu Nr. SR-2206 pateikta informacija.
20. ŪM 2017-05-12 raštu Nr. (22.1-63)-3 pateikta informacija.
21. Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2017-05-16 raštu Nr. (9.10-35)6V-1171 pateikta informacija.
22. MITA 2017-06-23 raštu Nr. 5V-412 pateikta informacija.
23. MITA 2014-11-27 raštu Nr. 5V-745 (adresuotas ŪM dėl KPT) pateikta informacija.
24. MITA 2016-01-15 raštu Nr. 5V-25 (adresuotas FM) pateikta informacija.
25. MITA direktoriaus 2016-11-28 įsakymu Nr. 2V-233 patvirtintas MITA taikomų korupcijos prevencijos priemonių sąrašas.
26. MITA 2017-08-24 dokumentų perdavimo-priėmimo aktu analizei pateiktos priemonės „Inovaciniai čekiai“ projektų tinkamumo finansuoti vertinimo lentelės šių projektų (23 vnt.): Nr.

01.2.1-MITA-K-824-01-0419, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0116, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0075, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0049, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0117, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0118, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0048, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0344, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0431, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0044, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0440, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0311, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0284, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0322, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0232, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0100, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0275, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0362, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0420, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0230, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0037, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0106, Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01 -0383.

27. Susirašinėjimas el. paštu su FM darbuotojais A. D. ir M. R.
 28. Susirašinėjimas el. paštu su ŪM darbuotojais E. B., C. R. ir P. R.
 29. Susirašinėjimas el. paštu su Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos darbuotoja J.P.
 30. Susirašinėjimas el. paštu su MITA darbuotojais D. L., M. K. ir M. B.
-

Išvados dėl korupcijos rizikos analizės MITA veiklos srityse
2 priedas

Priemonės Nr. 01.2.1-MITA-K-824 I kvietimo atrinktų paraiškų vertinimo patikrinimo lentelė

Eil. Nr.	Pareiškėjas	Nustatyti galimi trūkumai	MITA paaiškinimai
1.	Žemės ūkio kooperatyvas „Pienas LT“ Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0049	-	-
2.	UAB „Baltpack“ Nr. ...-0116	<p>1. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė (toliau - VL) 2017-05-16 (pirminė) patvirtinta 1 MITA darbuotojo. Tai prieštarauja Priemonių, įgyvendinamų visuotinės dotacijos būdu pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, administravimo vidaus procedūrų vadovo, patvirtinto MITA direktoriaus 2014 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 2V-175 (nauja MITA direktoriaus 2016 m. gegužės 24 d. įsakymo Nr. 2V-87 redakcija) (toliau – AVPV) 25 p. reikalavimams (Projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą atlieka MITA direktoriaus įsakymu sudaryta vertintojų grupė (ne mažiau kaip 2 darbuotojai) (MITA dir. 2017-04-04 įsakymas Nr. 2V-97 „Dėl vertintojų grupės sudarymo“).</p> <p>2. 2017-05-29 patikslintą VL pasirašė MITA darbuotoja Inga Masilionytė-Larionova, kurios 2-os eilės pusseserė dirba UAB „Baltpack“.</p> <p>3. 2017-05-16 pirminė VL užpildyta neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius minėtos patikros lapo (toliau - PL) (užpildyta 2017-05-29), kas prieštarauja Ūkio ministro 2017-01-05 įsakymu patvirtinto 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-MITA-K-824 „Inovaciniai čekiai“ projektų finansavimo sąlygų aprašo (toliau – PFSA) 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t.y. PL.</p>	<p>1. Dėl didelio darbo krūvio specialistams, atliekantiems paraiškų vertinimus.</p> <p>2. Inga Masilionytė-Larionova paaiškino, kad su 2-os eilės pussesere aktyvių santykių nepalaiko, kur ji dirba ar dirbo, nežino, todėl nematė pagrindo nusišalinti nuo šios įmonės paraiškos vertinimo.</p> <p>3. Dėl didelio darbo krūvio.</p>
3.	UAB „Šviesa“ Nr. ...-0117	VL užpildyta tik 2017-06-05, PL (2017-05-29), pasirašytas L. Jelenski, o MITA pateiktas	Paraiška buvo pateikta vertinti ekspertams, todėl užsitęsė VL

		skaitmeninis PL variante (2017-05-11) vertintojas I. Masilionytė-Larionova.	užpildymas, PL pradžioje planavo atlikti kitas vertintojas
4.	UAB „T1 Gija“ Nr. ...-0048	1. VL (2017-05-12, pirminė) nepatvirtinta finansinį išsilavinimą turinčio darbuotojo. Tai prieštarauja AVPV 25 p. reikalavimams (į projekto tinkamumo finansuoti vertinimo grupę turi būti įtraukiamas finansinį išsilavinimą turintis darbuotojas). 2. Projekto pavadinimas PL ir VL neatitinka nurodyto paraiškoje	1. Dėl didelio darbo krūvio. 2. Techninė klaida.
5.	UAB „Balti-jos žiedas“ Nr. ...-0344	Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos 1 formoje (toliau – SVV) pareiškėjas metines pajamas ir turto vertę nurodė eurais, nors pagal formą turi būti nurodyta tūkst. eurų terminą	Techninė klaida. Pareiškėjus klaidina, kuomet vienuose paraiškos prieduose reikia nurodyti duomenis eurais, kituose – tūkst.. eurų.
6.	UAB „Signata“ Nr. ...-0431	1. VL 2017-05-08 (pirminė) patvirtinta 1 MITA darbuotojo. Tai prieštarauja AVPV 25 p. reikalavimams (Projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą atlieka MITA direktoriaus įsakymu sudaryta vertintojų grupė (ne mažiau kaip 2 darbuotojai). 2. 2017-05-08 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-26), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t.y. PL.	1. Dėl didelio darbo krūvio. 2. Dėl didelio darbo krūvio.
7.	UAB „Telekonta“ Nr. ...-0044	Su paraiška pateikti duomenys apie subjekto turtą ir pajamas už 2015 m., nors PFSA 20.4 punkte nustatyta, kad pareiškėjo metinė apyvarta turi būti ne mažesnė kaip 3000 Eur per paskutinius prieš paraiškos pateikimą finansinius metus (paraiška pateikta 2017-03-14). Juridinio asmens finansinių metų sąvoka apibrėžta CK 2.52 straipsnyje. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjo pateiktame 9 priede (SVV ir kt.) nurodyta data „2016-08-11“.	MITA per klaidą naudoja ne privalomą sąvoką „finansiniai metai“, o Ūkio ministro 2008-03-26 įsakyme Nr. 4-119 3.3 p. apibrėžtą sąvoką „praėję metai“, t.y. metai, kurių patvirtintos paskutinės metinės finansinės ataskaitos, metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos arba kiti finansiniai dokumentai.
8.	UAB „Laisva linija“ Nr. ...-0440	1. VL 2017-04-27 (pirminė) patvirtinta 1 MITA darbuotojo. Tai prieštarauja AVPV 25 p. reikalavimams (Projekto tinkamumo finansuoti	1. Dėl didelio darbo krūvio.

		<p>vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą atlieka MITA direktoriaus įsakymu sudaryta vertintojų grupė (ne mažiau kaip 2 darbuotojai).</p> <p>2. 2017-04-27 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-26), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.</p>	2. Dėl didelio darbo krūvio.
9.	UAB „Fima“ Nr. ...-0311	2017-05-09 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-19), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.	Dėl didelio darbo krūvio
10.	UAB „Tetas“ Nr. ...-0284	Pareiškėjas 10 priede nenurodė teminio specifiškumo, tačiau vertintojai to nenurodė, kaip trūkumo ir paraišką įvertino teigiamai be išlygų.	Paraiška buvo pateikta vertinti ekspertams, kurie davė teigiamą išvadą, todėl nebuvo papildomai reikalaujama pateikti informaciją dėl teminio specifiškumo
11.	UAB „Innoseven technologies“ Nr. ...-0322	2017-05-10 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-24), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.	Dėl didelio darbo krūvio
12.	UAB „Sergel“ Nr. ...-0232	Pareiškėjas 10 priede nenurodė teminio specifiškumo, tačiau vertintojai to nenurodė, kaip trūkumo ir paraišką įvertino teigiamai be išlygų.	Paraiška buvo pateikta vertinti ekspertams, kurie davė teigiamą išvadą, todėl nebuvo papildomai reikalaujama pateikti informaciją dėl teminio specifiškumo
13.	UAB „Eternit Baltic“ Nr. ...-0362	<p>1. VL 2017-05-10 (pirminė) patvirtinta 1 MITA darbuotojo. Tai prieštarauja AVPV 25 p. reikalavimams (Projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą atlieka MITA direktoriaus įsakymu sudaryta vertintojų grupė (ne mažiau kaip 2 darbuotojai).</p> <p>2. 2017-05-10 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-29), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur</p>	<p>1. Dėl didelio darbo krūvio.</p> <p>2. Dėl didelio darbo krūvio.</p> <p>3. Techninė klaida.</p> <p>4. Techninė klaida.</p>

		<p>nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.</p> <p>3. Paraiškoje PFSA 4 priedas tarp kitų priedų įrašytas 9-ju numeriu, tačiau pats prie paraiškos pridėtas šis priedas įvardintas kaip „10 priedas“. Tokia priedų numeracija yra neaiški ir gali klaidinti kaip pačius pareiškėjus, taip ir tikrintojus ar vertintojus.</p> <p>4. PFSA 4 priedo 5.2 p. pareiškėjo veiklos laikotarpis nurodytas „1995“, nors šioje eilutėje reikalaujama veiklos laikotarpį įrašyti mėnesiais arba metais (trukmę).</p>	
14.	UAB „Stiklita Vilnius“ Nr. ...-0118	<p>1. VL 2017-05-17 (pirminė) patvirtinta 1 MITA darbuotojo. Tai prieštarauja AVPV 25 p. reikalavimams (Projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą atlieka MITA direktoriaus įsakymu sudaryta vertintojų grupė (ne mažiau kaip 2 darbuotojai).</p> <p>2. 2017-05-17 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-29), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.</p>	<p>1. Dėl didelio darbo krūvio, neapsižiūrėjimas.</p> <p>2. Dėl didelio darbo krūvio.</p>
15.	MUAB „Vingis“ Nr. ...-0106	<p>1. 2017-05-17 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-29), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.</p> <p>2. Paraiškos 9 priede (SVV) nurodyta, kad vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius yra 10, o įmonė priskirta prie labai mažų įmonių, nors Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnyje nustatyta, kad labai maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 10 darbuotojų, t. y. nuo 1 iki 9.</p>	<p>1. Dėl didelio darbo krūvio.</p> <p>2. Neesminė pareiškėjo klaida, neturinti įtakos sprendimams</p>
16.	UAB „BHJ Baltic“ Nr. ...-0230	<p>2017-04-28 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-17), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.</p>	<p>Dėl didelio darbo krūvio.</p>
17.	UAB „Rekreacinė statyba“ Nr. ...-0100	<p>1. 2017-05-17 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-29), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur</p>	<p>1. Dėl didelio darbo krūvio.</p> <p>2. Neesminė pareiškėjo klaida, neturinti įtakos sprendimams.</p>

		<p>nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.</p> <p>2. Paraiškos 9 priede (SVV) nurodyta, kad vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius yra 31,88, o įmonė priskirta prie labai mažų įmonių, nors Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnyje nustatyta, kad labai maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 10 darbuotojų, t. y. nuo 1 iki 9.</p>	
18.	UAB „Gravitas partners“ Nr. ...-0275	<p>Su paraiška pateikti duomenys apie subjekto turtą ir pajamas už 2015 m., nors PFSA 20.4 punkte nustatyta, kad pareiškėjo metinė apyvarta turi būti ne mažesnė kaip 3000 Eur per paskutinius prieš paraišką pateikimą finansinius metus (paraiška pateikta 2017-03-07). Juridinio asmens finansinių metų sąvoka apibrėžta CK 2.52 straipsnyje.</p>	<p>MITA per klaidą naudoja ne privalomą sąvoką „finansiniai metai“, o Ūkio ministro 2008-03-26 įsakyme Nr. 4-119 3.3 p. apibrėžtą sąvoką „praėję metai“, t.y. metai, kurių patvirtintos paskutinės metinės finansinės ataskaitos, metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos arba kiti finansiniai dokumentai.</p>
19.	UAB „Enerstena“ Nr. ...-0420	<p>2017-05-08 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-26), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.</p>	<p>Dėl didelio darbo krūvio.</p>
20.	UAB „Aksa“ Nr. ...-0383	<p>1. VL 2017-05-09 (pirminė) patvirtinta 1 MITA darbuotojo. Tai prieštarauja AVPV 25 p. reikalavimams (Projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą atlieka MITA direktoriaus įsakymu sudaryta vertintojų grupė (ne mažiau kaip 2 darbuotojai).</p> <p>2. 2017-05-09 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-26), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.</p>	<p>1. Dėl didelio darbo krūvio, neapsižiūrėjimas.</p> <p>2. Dėl didelio darbo krūvio.</p>
21.	IĮ „InSpe“ Nr. ...-0419	<p>1. VL 2017-05-08 (pirminė) patvirtinta 1 MITA darbuotojo. Tai prieštarauja AVPV 25 p. reikalavimams (Projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir naudos ir kokybės vertinimą atlieka MITA direktoriaus įsakymu sudaryta vertintojų grupė (ne mažiau kaip 2 darbuotojai).</p>	<p>1. Dėl didelio darbo krūvio, neapsižiūrėjimas.</p> <p>2. Dėl didelio darbo krūvio.</p>

		2. 2017-05-08 pirminė VL užpildyta dar neatlikus projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros ir neužpildžius PL (užpildyta 2017-05-26), kas prieštarauja PFSA 1 priedo (VL) 4.5.2 eilutės pildymo reikalavimams, kur nurodyta, jog „vertinant atitiktį šiam vertinimo aspektui, pildomas Aprašo 3 priedas“, t. y. PL.	
22.	UAB „Vakaro rasa“ Nr. ...-0075	-	-
23.	UAB „Amtest“ Nr. ...-0037	-	-